

Arbetsmiljöverket

Stockholm
2020-06-26

Ert dnr
2020/015929
2020/015922

Vårt dnr
2020/068

REMISSVAR

Förslag till ändring i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden och kemiska arbetsmiljörisker

Näringslivets Regelnämnd NNR har tagit del av det aktuella förslaget och önskar lämna följande synpunkter.

Genom de föreslagna föreskrifterna implementerar Arbetsmiljöverket delar av carcinogen- och mutagendirektivet, som återfinns i bilaga 1 direktiv (EU) 2019/130. Förslaget innebär bland annat ”att två ämnen, dieselavgaser och arbete som innebär hudexponering för mineraloljor som tidigare använts för att smörja och kyla rörliga delar i en motor, tillförs till andra stycket i 38§ kemiföreskrifterna.” Enligt konsekvensutredningen följer med detta att verksamheter med arbetstagare som exponeras för dieselavgaser eller arbetar med använd mineralolja där det finns risk för hudexponering omfattas av krav på dokumenterad riskbedömning enligt 40§, register enligt 41§ och skriftliga hanterings- och skyddsinstruktioner enligt 44§.

Förslaget innebär också att bindande gränsvärden från direktivet (EU) 2019/983 och indikativa gränsvärden från (EU) 2019/1831 implementeras. Utöver dessa gränsvärden anger Arbetsmiljöverket att det reviderar ett indikativt gränsvärde som återfinns i direktiv 2009/161/EU till samma nivå som det bindande DNEL-värdet som finns i Reach-förordningen.

I konsekvensutredningen avseende hygieniska gränsvärden görs för två av de angivna gränsvärdena bedömningen att dessa inte används i Sverige. För sex andra ämnen görs bedömningen att exponeringen ligger under föreslagna gränsvärden däribland Butylacetat, Kadmium och dess organiska föreningar och N-Metyl-2-pyrrolidon (NMP).

Implementeringen av sänkta eller nya gränsvärden för de tre ämnena, Beryllium och dess organiska föreningar, 4,4´-Diamin-3,3´-diklorfenylmetan (MOCA) och dieselavgaser, innebär enligt Arbetsmiljöverket konsekvenser för företagen. Ytterligare fyra gränsvärden anges i EU-direktiven men då dessa motsvarar de gränsvärden som finns redan idag i föreskrifterna får det inga konsekvenser.

När det gäller Beryllium anges att konsekvenser kommer att uppstå för viss hantering inom återvinningsindustrin som kan behöva göra yrkeshygieniska mätningar, reviderad riskbedömning och vidta åtgärder.

Beträffande MOCA anges att hanteringen av användare i Sverige ligger under föreslaget gränsvärde. Tillstånd för MOCA, tas dock bort vilket enligt konsekvensutredningen kommer att leda till minskade kostnader för de få svenska användarföretagen.

Vad gäller de ökade kraven avseende dieselavgaser och använda mineraloljor så kommer företag som har arbetstagare som riskerar att exponeras av dieselavgaser eller hudexponeras för använda mineraloljor att få ökade krav. Kraven innebär enligt konsekvensutredningen (för de föreslagna ändringarna om kemiska arbetsmiljörisker) förnyade riskbedömningar, registerföring, skriftliga hanterings- och skyddsinstruktioner. Arbetsmiljöverkets bedömning är att företag också i och med införandet av ett nytt gränsvärde för dieselavgaser behöver göra nya exponeringsbedömningar och exponeringsmätningar för dem som kan exponeras av dieselavgaser.

Enligt konsekvensutredningen kommer de ökade kraven avseende dieselavgaser och använda mineraloljor att innebära engångskostnader för företagen på 17,4 miljoner kr (åtgärds-kostnader ej inkluderat) och årliga kostnader 1,35 miljoner kr. Enligt försök till beräkning av kostnader för åtgärder skulle engångskostnaden för detta bli 2,6 miljoner kr, och den årliga kostnaden till 650 000 kr.

För övriga gränsvärden beräknas engångskostnaderna medföra en engångskostnad på totalt 68 000 kr för det företag som har arbetstagare som kan exponeras för Beryllium och Berylliumsalter. Till detta kan också komma kostnader för åtgärder som dock ansetts vara för svåra att uppskatta.

Den beräknade årliga besparingen till följd av borttagandet av tillståndet för MOCA bedöms uppgå till 8 000 kr.

Synpunkter på konsekvensutredningarna

NNR noterar att Arbetsmiljöverket anger att de inte går längre än vad miniminivåerna i direktiven kräver vilket NNR finner är positivt.

NNR anser att en viktig del vid utformning och genomförande av regler också handlar om att tillse att dessa verkligen kan efterlevas. Att regelefterlevnad kan säkerställas och en analys av eventuella problem som kan finnas kopplat till detta utgör därför också en viktig del i en konsekvensanalys. Innan införande av exempelvis nya gränsvärden måste det därför säkerställas att standardiserade mät- och analysmetoder, teknisk utrustning samt tillräcklig vägledning finns att tillgå för företagen som ger möjlighet att åstadkomma ett rättssäkert mätresultat och bedömning av om de nya nivåerna uppfylls. Det senare är särskilt viktigt när reglerna träffar småföretag vilket är fallet kring de ändringar som nu förslås. Svårigheter och rättsosäkerhet kan annars också uppstå i tillsynen med risk för att felaktiga bedömningar görs kring företagens regelefterlevnad och att dessa påförs oskäliga kostnader och sanktioner.

NNR anser med anledning av detta att en närmare analys och diskussion av förutsättningar för regelefterlevnad och eventuella utmaningar vad gäller mätmetoder och analys och behov av ytterligare vägledning och information borde ha gjorts i konsekvensutredningen för de föreslagna ändringarna. Enligt uppgift från flera av NNRs medlemmar finns en problematik kring bland annat mätmetoder och analys vid införandet av nya gränsvärden.

NNR anser också att mätmetoder och tillgång till mätutrustning som klarar nya krav på sänkta gränsvärden är en fråga som behöver tas omhand på EU-nivå innan nya gränsvärden beslutas för att åstadkomma en enhetlig efterlevnad i samtliga EU-medlemsstater. Ett aktivt arbete från svensk sida på EU-nivå i denna fråga finner NNR därför är viktigt.

NNR finner också att frågetecken finns kring vissa bedömningar som gjorts i konsekvensutredningarna vilka redogörs för nedan.

NNR ställer sig exempelvis frågande till om Arbetsmiljöverket i sin bedömning av att de administrativa kostnader som uppstår till följd av förslaget till följd av upprättande av riskbedömningar och skriftliga hanterings- och skyddsåtgärder, registerföring, exponeringsbedömning och exponeringsmätning endast är av engångskaraktär har tagit hänsyn till de förutsättningar som råder i verksamheter där förhållandena hela tiden förändras, som t ex vid gruvbrytning, och som medför att kontinuerliga mätningar av dieselavgaser behöver göras.

När det gäller berörda företag så har NNR i sin kontakt med sina medlemmar uppfattat att ytterligare företag kan komma att påverkas av det sänkta gränsvärdet avseende Beryllium och att branschen bedömer att även bilverkstäder och företag inom exempelvis batteritillverkning och plaståtervinningsområdet kan komma att beröras. Vi anser därför att kompletteringar behöver göras av såväl berörda företag som av de konsekvenser förslagen medför.

Utöver ovanstående finner NNR också att Arbetsmiljöverket förslag och bedömning kring införande av samma gränsvärde som finns i bilaga XVII i Reach-förordningen, i föreskrifterna om hygieniska gränsvärden borde analyserats närmare. En anledning till detta anger Arbetsmiljöverket vara att NMP i praktiken har ett bindande gränsvärde inom Reach-förordningen och att verket vill undvika att det ska finnas två olika gränsvärden i olika system. Det uppges att införandet av gränsvärdet inte kommer att medföra några konsekvenser för företagen. Vi efterfrågar i denna del en fördjupad analys av konsekvenserna av detta, framförallt i ljuset av att det med olika regelverk också ofta följer olikheter i processer när det gäller framtagande av nya gränsvärden och vilka beaktanden som görs i samband med dessa.

NNR anser generellt att det, för att inte skapa kostnader och konkurrenssnedvridningar, är av stor betydelse att genomförande av EU-direktiv sker på ett likartat sätt i de olika EU-medlemsstaterna och att tillämpningen av EU-lagstiftningen är enhetlig. När ovanstående nämnda tolkning görs finner NNR därför också att det är av vikt att jämförelse görs med andra EU-länder och att diskussion förs om detta på EU-nivå för att se till att införandet av hygieniska gränsvärden sker på ett enhetligt sätt.

NNR förutsätter att ovanstående synpunkter och förslag till kompletteringar omhändertas i den fortsatta processen innan beslut fattas och att de förslag som rör Arbetsmiljöverkets EU-arbete omhändertas.

Näringslivets Regelnämnd NNR

Christina Fors